

Қазақ тілі

5 - сынып

Тақырыбы:

“Мәтін туралы түсінік”

Мақсаты:

Білімділік: Оқушылардың шығармашылық жұмыс жасауына ықпал ету, ойлау шеберлігін, сөйлеу мәдениетін арттыру;

Тәрбиелік: Тәрбиелік мәні бар мысалдар келтіре отырып, оқушыларды елін, жерін, Отанын сүюге тәрбиелеу;

Дамытушылық: Сөйлеу тілін, сөз мағынасын түсініп, шапшаң ой қорыта алуға, көркем, ұқыпты жаза білуге дағдыландыру.

Әр түрлі сөйлемдердің ішінен керекті сөйлемдерді таңдап алып, мәтін құрастыру.

- Теміржол маңында байқа! Рельстерге отыруға болмайды. Жалбыздан дәрі дәрмек жасалады. Жүріп келе жатқан поезддан түсуге, мінуге болмайды.*
- -Қай сөйлем артық?*
- -Сол сөйлемді алып тастасақ, қандай өзгерісті байқаймыз?*

**өзара байланысқан
сөйлемдер**

**оқиғалар
хабарланады,
сипатталады,
дәлелденеді**

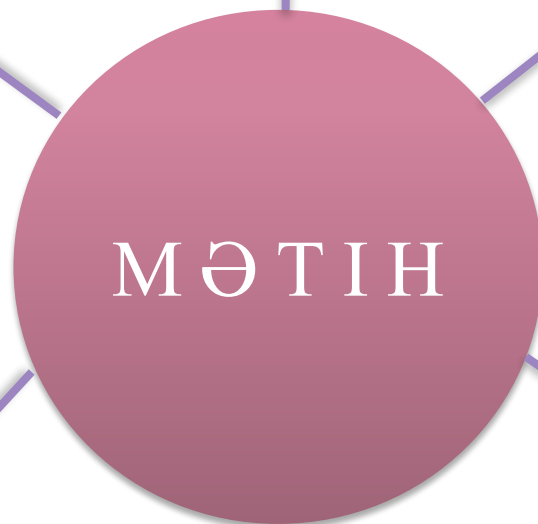
ат қоюға болады

МӘТІН

**басталуы, негізі,
соңы болады**

**абзацтардан
тұрады**

**жоспар құруға
болады**

Мәтіннің 3 түрі бар

- ***Әңгімелеу мәтіні (не істеді?)***
- ***Сипаттау мәтіні (қандай?)***
- ***Пайымдау мәтіні (неліктен?)***

Мәтін құрастыру

*Тірек сөздер: көлік, бағдаршам, оң жақ, сол жақ,
жаяулар жүретін жол....*

Мәтін бойынша сурет салу

**Тропиктік
аймақ**

**Шоқан мен
әжесі**

**Санасыздың
сазайы**

Тақтамен жұмыс

**Қыркүйек айы жаңа
басталған кез. Ауа-райы
суыта бастады...**

Ауызша мәтін құрастыру

Мен президент болсам

...

Оқушылардың сабақты меңгеруі

Үй тапсырмасы

Тақырыбы: *“Ана тілім-тірегім”*
(мәтін жазу)